

Pieteikums zinātniskās izpētes pasūtījumam

1. Zinātniskās izpētes pasūtījuma nosaukums.

Izvēlētās teritorijas zinātnisks novērtējums un apsaimniekošanas plāna izstrāde ģenētisko resursu mežaudžu vienībai “Kaives egle”

2. Problēmas nostādne.

Organizējot ģenētisko resursu mežaudžu (turpmāk - ĢRM) apsaimniekošanu, konstatēts, ka ģenētisko resursu vienības “Kaives egle” teritorijā 438. un 442. kvartālā sākotnējais mērķis – reģionam raksturīgu parastās egles ģenētisko resursu dinamiska saglabāšana in situ – ir zaudēts un ar loģiskām, mežsaimnieciski pamatotām darbībām vairs nav atjaunojams. Konsultējoties ar LVMI “Silava” pētniekiem, ir izvēlēta jauna teritorija, kuru nepieciešams zinātniski izvērtēt un sagatavot tai apsaimniekošanas plānu.

3. Iepriekš veiktie analogie pētījumi, to rezultāts.

2020. gadā LVMI “Silava” veikusi pētījumu “Ģenētisko resursu mežaudžu vienības “Kaives egle” zinātniskā izpēte”. Darba gaitā veikts ģenētisko resursu mežaudžu vienības “Kaives egle” (438. un 442. kv.) esošās situācijas un apsaimniekošanas pasākumu novērtējums.

Egles ĢRM vienībā vairākkārtēju vāgāžu rezultātā pieaugušās egļu audzes ir gājušas bojā un novāktas sanitārajās cirtēs. Tas radījis ierobežotas iespējas veidot sēklu rezervi. Neliels sēklu apjoms ievākts 2019. gadā.

Pētījumā konstatēts, ka dabiski egle ir atjaunojusies tikai atsevišķās vietās nelielās platībās un izcirtumos stādīta citas izcelsmes egle (Remtes un Suntažu sēklu plantācijas, Rēzeknes mežaudze). Vairākiem nogabaliem stādītās egles izcelsme nav saglabāta, kā arī kļūdaini norādīts, ka mežaudze atjaunojusies pašsējas rezultātā. ĢRM vienībā ir saglabājušās tikai atsevišķas pieaugušās egles un visa teritorija ir “piesārņota” ar citas izcelsmes egļu jaunaudzēm, līdz ar to tā, kā ģenētisko resursu mežaudze ir neatgriezeniski zaudēta.

Kvartāli blakus teritorijā ar priežu audzēm damakšņa meža tipā (423., 424.kv.) un svaigiem izcirtumiem var būt piemērota, lai saglabātu Kaives egli ex situ, izmantojot 2019.gadā ievāktu sēklu apjomu. Lai izveidotu ĢRM vienību šim reģionam raksturīgo parastās egles ģenētisko resursu saglabāšanai, nepieciešams plāns ar iesaistīto pušu atbildībām, teritorija, kur to veidot, un sēklu materiāls, no kā to veidot, kā arī vēl augošo 100 – 150 gadīgo egļu apzināšana reģionā.

4. Prognozējamais pētījuma daļu un kopējais izpildes termiņš.

Pētījuma izpildes termiņš 2021. gada 31. decembris

5. Sasniedzamais rezultāts un sagaidāmais efekts.

5.1 Jaunizvēlētās teritorijas 601. kv apg. 412.-414., 422.-424. kv. piemērotības egles ĢRM vienības izveidošanai, atbilstoši EUFORGEN izstrādātajiem meža koku ģenētisko resursu saglabāšanas un apsaimniekošanas principiem un vadlīnijām, zinātnisks izvērtējums.

5.2. Izstrādāts GRM vienības “Kaives egle” apsaimniekošanas plāns 10 gadiem, plānā ietverot Ministru kabineta noteikumos Nr.177 “Ģenētisko resursu mežaudžu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtība” paredzētās apsaimniekošanas plāna sadaļas.

6. *Nepieciešamais LVM finansējums (pa gadiem).*

7. *Iespējas piesaistīt ārēju finansējumu.*

Nav plānots piesaistīt ārēju finansējumu.

8. *Iespējamie izpildītāji un partneri.*

LVMI “Silava”.

9. *Cita informācija.*

10. *Dokumenta sagatavotājs, paraksts, datums.*

AS LVM Ilgtermiņa plānošanas vadītājs V. Gulbis
30.08.2021